

HOOFDSTUK I

OORSPRONKELIJK WERK IN CHRONOLOGISCHE VOLGORDE

1831-1840

- 1 Papirer I: 1831- 27 januari 1837.
- 2 Nog een verdediging van de hoge aanleg der vrouw. *A. Kjøbenhavns flyvende Post*, Interimsblad Nr. 34, 17 december 1834.
- 3 Onze journalistieke literatuur. Een studie naar de natuur in middaglicht. Lezing in De Studentenvereniging. 28 november 1835.
- 4 De ochtendbeschouwingen in Nr. 43 van *Kjøbenhavnsposten*. *B. Kjøbenhavns flyvende Post*, Interimsblad Nr. 76, 18 februari 1836.
- 5 Over de polemieik in *Fædrelandet* I. *B. Kjøbenhavns flyvende Post*, Interimsblad Nr. 82, 12 maart 1836.
- 6 Over de polemieik in *Fædrelandet* II. *B. Kjøbenhavns flyvende Post*, Interimsblad Nr. 83, 15 maart 1836.
- 7 Aan Dhr. Orla Lehmann. *Kjøbenhavns flyvende Post*, Interimsblad Nr. 87, 10 april 1836.
- 8 Papirer II: 27 januari 1837 - 2 juni 1840.
- 9 Uit de papieren van iemand die nog leeft - uitgegeven tegen zijn wil door S. Kjerkegaard. (Andersen als romanschrijver in voortdurend verband met zijn laatste werk "*Slechts een Speelman*"). 42 p., 7 september 1838.
- 10 De strijd tussen de oude en de nieuwe zeepkelders - Een heroïsch-pathetisch-kosmopolitisch-filantropisch-fatalistisch drama in meerdere akten - Het alles omvattende drama over alles tegen alles - Of: Hoe gekker hoe beter. Uit de papieren van iemand die nog leeft - uitgegeven tegen zijn wil door S. Kierkegaard. (Papirer II B 1-21, na april 1839?).
- 11 Papirer III: 2 juni 1840 - 20 november 1842.

1841-1842

- 12 Over het begrip ironie in voortdurend verband met Socrates. (Proefschrift, verdedigd op 27 september 1841). 300 p., 2 juni 1841. «zie hoofdstuk II-1»
- 13 Openlijke bekennen. *Fædrelandet (Het Vaderland)*, 12 juni 1842.
- 14 *Johannes Climacus* ofwel Men moet aan alles twijfelen (De omnibus dubitandum est). Een Vertelling. 79 p., 1842-1843. (onvoltooid met ontwerpen, niet uitgegeven; Papirer IV B 1). «II-2-1,2-2»
- 15 Papirer IV: 20 november 1842 - maart 1844.

1843

- 16 Of/Of. Een levensfragment. Uitgegeven door *Victor Eremita*. 838 p., 20 februari. «II-6»
 Eerste Deel: Inhoudende de papieren van A.
1. Diapsalmata - *ad se ipsum*. «II-44,59,75»
 2. De onmiddellijke erotische stadia of het muzikaal-erotische. «II-3»
 3. De weerspiegeling van het antieke tragische in het moderne tragische. Een proeve van het fragmentarische streven. Voorgelezen voor SYMPARANEKROMENOI.
 4. Schaduwbeelden. Psychologisch tijdsverdrijf. Voorgelezen voor SYMPARANEKROMENOI.
 5. De ongelukkigste. Een begeesterde toespraak tot SYMPARANEKROMENOI - Peroratie gehouden bij de vrijdagse bijeenkomsten. «II-43»
 6. De eerste liefde. Blijspel in een bedrijf van Scribe, vertaald door J.L. Heiberg.
 7. De wisselbouw. Proeve van een sociale prudentieleer. «II-4,45»
 8. Het dagboek van de verleider (*Johannes*). «II-5-1, 5-2»
- Tweede Deel: Inhoudende de papieren van B. (*Vilhelm*), Brieven aan A.
1. De esthetische geldigheid van het huwelijk. «II-45»
 2. Het evenwicht tussen het esthetische en het ethische in de uitwerking van de persoonlijkheid.
 3. Ultimatium (besluitend met een preek van een Jutlandse dominee: "Het **opbouwende** van de gedachte dat wij tegenover God **altijd** ongelijk hebben «II-43»).
- 17 Waar is de schrijver van "Het Een of Ander". A. F..... *Fædrelandet*, 27 februari.
- 18 Een bedankje aan de heer Professor Heiberg. *Victor Eremita. Fædrelandet*, 5 maart.
- 19 Twee opbouwende toespraken. 52 p., 16 mei.
- I De verwachting van het geloof; Nieuwjaarsdag. Gal. 3:23. «II-35»
 - II Elke goede gave, elk volmaakt geschenk komt van boven. Jac. 1:17-22.
- 20 Een kleine uitleg. *Fædrelandet*, 16 mei.
- 21 Vrees en Beven. Dialektische lyriek door *Johannes de silentio*. 135 p., 16 oktober. «II-7-1,7-2,7-3,44»
- 22 De Herhaling. Een proeve in de experimenterende psychologie door *Constantin Constantius*. 157 p., 16 oktober. «II-8-1,8-2,8-3,43,44»
- 23 Drie opbouwende toespraken. 62 p., 16 oktober.
- I De liefde bedekt tal van zonden I. 1 Petr. 4:7-10.
 - II De liefde bedekt tal van zonden II. 1 Petr. 4:7-12.
 - III Het aansterken van het innerlijke in de mens. Ef. 3:13-21. «II-9»

- 24 Vier opbouwende toespraken. 84 p., 6 december.
- I De Heer heeft gegeven, de Heer heeft genomen; de naam van de Heer zij geprezen. Job 1:20. «II-10,11»
 - II Elke goede gave, elk volmaakt geschenk komt van boven. Jac. 1:17-22.
 - III Elke goede gave, elk volmaakt geschenk komt van boven. Jac. 1:17-22.
 - IV Red je leven door standvastigheid. Luc. 21:19.

1844

- 25 De demissiepreek (afstudeerpreek) over 1 Kor. 2:6-9. 24 februari.
- 26 Papirer V: maart - december 1844.
- 27 Twee opbouwende toespraken. 59 p., 5 maart.
- I Red je leven door standvastigheid. Luc. 21:19.
 - II Geduld bij het verwachten. Luc. 2:33-40.
- 28 Drie opbouwende toespraken. 70 p., 8 juni.
- I Gedenk daarom je schepper in de dagen van je jeugd. Pred. 12:1.
 - II De verwachting van een eeuwige heerlijkheid. 2 Kor. 4:17.
 - III Hij moet groter worden, en ik kleiner. Joh. 3:30. «II-32,35»
- 29 Wijsgerige Kruimels of een Kruimeltje Filosofie door *Johannes Climacus*. Uitg. S. Kierkegaard. 164 p., 13 juni. «II-12-1,12-2,12-2a»
- 30 Het begrip Angst. Een eenvoudige psychologische meditatie, die heenwijst naar het dogmatische probleem van de erfzonde. *Vigilius Haufniensis*. 184 p., 17 juni. «II-13-1,13-2,13-3,13-4»
- 31 Voorwoorden. Onderhoudende lectuur voor enkele omstandigheden en gelegenheden door *Nicolaus Notabene*. 111 p., 17 juni. «II-42»
- 32 Vier opbouwende toespraken. 111 p., 31 augustus.
- I God nodig te hebben is de hoogste volmaaktheid van de mens.
 - II De doorn in het vlees. 2 Kor. 12:7. «II-32»
 - III Tegen de lafheid. God heeft ons niet een geest van lafhartigheid gegeven, maar een geest van kracht, liefde en bezonnenheid. 2 Tim. 1:7.
 - IV De mens die goed bidt, strijdt in het gebed en overwint ... opdat God overwint.
- 33 Papirer VI: december 1844- december 1845.

1845

- 34 Drie toespraken bij gefingeerde gelegenheden. 100 p., 29 april.
- I Naar aanleiding van een biecht.
 - II Naar aanleiding van een huwelijk. «II-42»
 - III Aan een graf. «II-32,35»
- 35 Stadia op de levensweg. Studies door verschillende personen, bijeengebracht, gereedgemaakt voor druk en uitgegeven door *Hilarius Bogbinder*. viii + 383 p., 30 april. «II-14»
- Lectori benevolo!
- 1. "In vino veritas". Een herinnering - naverteld door *William Afham*. «II-42»
 - 2. Allerlei over het huwelijk tegen bedenkingen. Door een gehuwd man (*Assessor Vilhelm*).

3. "Schuldig?" - "Niet-schuldig?" Een lijdensgeschiedenis. Psychologisch experiment door *Frater Taciturnus*. (Over het dagboek van *Quidam*). Schrijven aan de lezer, door *Frater Taciturnus*.
- 36 Een verklaring en nog iets. *Fædrelandet*, 9 mei.
- 37 Een vluchtig kommentaar bij een detail in Don Juan door *A. Fædrelandet*, 19-20 mei.
- 38 Achttien opbouwende toespraken. (bundeling) 29 mei.
- 39 Het werk van een rondreizende estheet, en hoe hij er toch toe komt het feestmaal te betalen. *Frater Taciturnus*, bezorger van de 3e afdeling van *Stadia op de levensweg*. (Uitdaging aan het spotblad "De Korsaar"). 27 december. «II-48»
- 40 Papirer VII 1&2: december 1845 - 24 januari 1847.

1846

- 41 Het dialectische resultaat van een literaire politie-handel. *Frater Taciturnus. Fædrelandet*, 10 januari.
- 42 Afsluitend onwetenschappelijk naschrift bij de Wijsgerige Kruimels. Mimisch-pathetisch-dialectisch verzamelschrift; existentiële bijdrage door *Johannes Climacus*. Uitg. S. Kierkegaard. x + 480 + 4 p., 27 februari. «II-15,44,45»
- Eerste Deel:
Het objectieve probleem van de waarheid van het Christendom.
- Tweede Deel:
Het subjectieve probleem. De relatie van het subject tot de waarheid van het Christendom; of hoe men Christen wordt.
- Eerste afdeling: Iets over Lessing. «II-43»
- Tweede afdeling: Het subjectieve probleem, of hoe de subjectiviteit moet zijn, opdat voor haar het probleem tot probleem kan worden. «II-16 (II.2.2.), 43 (II.2.4. SII.A2)»
- 43 Een literaire bespreking. *Twee tijdperken*, een novelle van de schrijver van *Een geschiedenis uit het leven van alledag*, uitgegeven door J. L. Heiberg, Kopenhagen, Reitzel, 1845. 114 p., 30 maart. «II-16,17»

1847

- 44 Papirer VIII 1&2: 24 januari 1847 - 15 mei 1848.
- 45 Opbouwende toespraken in verschillende geest. 4 + 155 + 64 + 140 p., 13 maart.
- Eerste afdeling: Een gelegenheidsrede. Opgedragen aan "de Enkeling". Naar aanleiding van een biecht.
- Tweede afdeling: Wat we leren van de leliën op het veld en de vogels in de hemel.
- Drie redevoeringen. «II-18»
- I Dit heilig evangelie schrijft de evangelist Mattheus in 6:24-34. «II-35»
- II
- III
- Derde afdeling: Het evangelie van het lijden; Christelijke redevoeringen.
- I Wat wordt er bedoeld met en wat is het verheugende in de gedachte dat we Christus moeten navolgen? Luc. 14:27. «II-43»
- II Hoe kan de last licht zijn, als het lijden zwaar is? Matt. 11:30.

- III Het verheugende in het feit, dat de school van het lijden opvoedt voor de eeuwigheid. Hebr. 5:8. «II-19,20,30»
 - IV Het verheugende in het feit, dat de mens ten overstaan van God altijd schuldig is. Luc. 23:41.
 - V Het verheugende in het feit, dat het niet de weg is die moeilijk is, maar dat de moeilijkheid de weg is. «II-43»
 - VI Het verheugende in het feit, dat zelfs wanneer het lijden het meest drukt toch het geluk der eeuwigheid het overwicht heeft. 2 Kor. 4:17.
 - VII Het verheugende in het feit, dat de onbevangingheid de macht van de wereld kan ondermijnen door te lijden. Hand. 5:41.
 - 46 De dialectiek van de ethische en de ethisch-religieuze mededeling. Augustus. (niet uitgegeven; Papirer VIII 2B 79-89).
 - 47 Daden van liefde. Enige Christelijke overwegingen in de vorm van toespraken. 2 + 224 + 203 p., 29 september. «II-22-1,22-2,22-3,22-4»
- Eerste Deel:
- I Het verborgen leven van de liefde en haar kenbaarheid aan de vruchten. Luc. 6:44.
 - II A. Jij *zult* liefhebben. Matt. 22:39. «II-22-2,43»
B. Jij *zult de naaste* liefhebben.
C. *Jij* *zult de naaste* liefhebben.
 - III A. Liefde is de vervulling van de wet. Rom. 13:10.
B. Liefde is een zaak van het geweten. 1 Tim. 1:5. «II-43»
 - IV Onze plicht, de mensen die wij zien, lief te hebben. 1 Joh. 4:20. «II-21»
 - V Onze plicht om bij elkaar in de schuld van de liefde te blijven. Rom. 13:8.
- Tweede Deel:
- I Liefde bouwt op. 1 Kor. 8:1.
 - II Liefde gelooft alles en wordt toch nooit bedrogen. 1 Kor. 13:7.
 - III Liefde hoopt alles en wordt toch nooit beschaamd. 1 Kor. 13:7.
 - IV Liefde zoekt niet zichzelf. 1 Kor. 13:5.
 - V Liefde bedekt de veelvuldigheid van de zonden.
 - VI Liefde blijft. 1 Kor. 13:13.
 - VII Barmhartigheid, een liefdedaad, zelfs als zij niets te geven heeft of niets vermag te doen.
 - VIII De overwinning van de vergevingsgezindheid in liefde, waardoor de overwonnene gewonnen wordt.
 - IX De liefdedaad, een gestorvene te gedenken. «II-43»
 - X De liefdedaad om de liefde aan te prijzen.
- Besluit
- 48 De religieuze verwarring van de huidige tijd, toegelicht aan de hand van het fenomeen Magister Adler. Een mimische monografie van *Petrus Minor*. Uitg. S. Kierkegaard. 1 december 1847 (3e redactie van Papirer VII 2 B 235, VIII 2 B 1-27; in 1872 postuum uitgegeven in *Efterladte Papirer II*).

1848

- 49 Christelijke toespraken. 103 +74 + 96 +77 p., 26 april. «fragmenten in II-76»

Eerste afdeling: De zorgen van de heidenen. Matt. 6:24-34:

- I Zorgen vanwege armoede.
- II Zorgen vanwege overvloed.
- III Zorgen vanwege geringheid.
- IV Zorgen vanwege aanzien.
- V Zorgen vanwege overmoed.
- VI Zorgen vanwege angstvalligheid.
- VII Zorgen vanwege onzekerheid, onstandvastigheid en troosteloosheid.

Tweede afdeling: Gevoelens in de strijd van het lijden:

- I Het verheugende in: dat men slechts éénmaal kan lijden, maar dat men eeuwig zegeviert.
- II Het verheugende in: dat de nood ons niet van de hoop berooft, maar haar juist verwerft. «II-32»
- III Het verheugende in: hoe armer je wordt, des te rijker kun je een ander maken.
- IV Het verheugende in: hoe zwakker je wordt, des te sterker wordt God in je.
- V Het verheugende in: wat je in de tijd verliest, dat herwin je in de eeuwigheid. «II-23»
- VI Het verheugende in: als ik "alles win", dan verlies ik niets.
- VII Het verheugende in: als het tegen zit, dan loopt het mee. «II-32»

Derde afdeling: Gedachten, die van achteren treffen ... tot stichting:

- I Ga met zekere tred, wanneer je opgaat naar het huis des Heren.
- II "Wij hebben alles achtergelaten en zijn u gevolgd. Waar kunnen wij naar uitzien?" (Matt. 19:27) - en waar kunnen wij naar uitzien!
- III Alle dingen kunnen ons ten goede strekken - als wij God liefhebben. «II-32»
- IV De opstanding der doden staat voor de deur, voor de rechtvaardige - en de onrechtvaardige.
- V Wij staan nu dicht bij onze verlossing - dan toen we tot het geloof kwamen.
- VI Wat is het toch een geluk - wanneer men versmading lijdt terwille van een goede zaak.
- VII Hij vond geloof in de wereld. 1 Tim. 3:16. «II-32»

Vierde afdeling: Overdenkingen bij het avondmaal op vrijdag:

- I Luc. 22:15. (Ik heb er hevig naar verlangd dit pesachmaal met jullie te eten voor de tijd van mijn lijden aanbreekt).
- II Matt. 11:28. (Komt naar mij, jullie die vermoeid zijn en onder lasten gebukt gaat, dan zal ik jullie rust geven). «II-24»
- III Joh. 10:27. (Mijn schapen luisteren naar mijn stem, ik ken ze en zij volgen mij). «II-25»
- IV 1 Kor. 11:23. (Want wat ik heb ontvangen, en aan u heb doorgegeven, gaat terug op de Heer zelf. In de nacht waarin de Heer Jezus werd uitgeleverd, nam hij een brood...). «II-26,32»
- V 2 Tim. 2:12-13. (Als wij volharden, zullen wij ook met hem heersen; als wij hem verloochenen, zal hij ons ook verloochenen).
- VI 1 Joh. 3:20. (God is groter dan ons hart, hij weet alles).
- VII Luc. 24:51. (Terwijl hij hen zegende, ging hij van hen heen).

50 Papirer IX: 15 mei 1848 - 2 januari 1849.

51 De crisis en een crisis in het leven van een actrice. *Inter et Inter. Fædrelandet*, 24-27 juli (geschreven juli 1847). «II-27»

- 52 De Heer Phister als Kapitein Scipio; in de komische opera 'Ludovic'. Een herinnering en tot herinnering. *Procul*. December. (Papirer IX B 67-73). «II-27»
- 53 Het gezichtspunt voor mijn werkzaamheden als schrijver. Een directe mededeling, rapport bij de geschiedenis. Najaar 1848. (In 1859 postuum uitgegeven door Peter Christian Kierkegaard). «II-43»

1849

- 54 Papirer X 1 A: 2 januari - 7 september.
- 55 "De bewapende neutraliteit" of mijn positie als christelijke schrijver in de christenheid. (Papirer X 5 B 105-110; 1880 postuum uitgegeven in *Efterladte Papirer V*).
- 56 Tweede uitgave "Het Eén of het Ander". 14 mei. «II-6»
- 57 De lelie op het veld en de vogel aan de hemel. Drie vrome toespraken. [Matt. 6:24-34]. 51 p., 14 mei. «II-28,29»
- I "Let op de vogels in de lucht; kijkt naar de leliën in het veld".
- II "Niemand kan twee heren dienen, want hij zal òf de een haten en de ander liefhebben, òf zich aan de ene hechten en de andere minachten".
- III "Ziet naar de vogelen des hemels; zij zaaïen niet en maaiën niet en brengen niet bijeen in schuren" - onbekommerd voor de dag van morgen. "Let op het gras op het veld, dat heden is".
- 58 Twee kleine ethisch-religieuze verhandelingen, door *H.H.*. 85 p., (2 dln., III en VI, uit "Het boek over Adler" of "Een cyclus ethisch-religieuze verhandelingen"). 19 mei. «II-47»
- I Heeft een mens het recht zich voor de waarheid te laten doden? Nalatenschap van een alleenstaand mens. Dichterlijk essay van *H.H.*
- II Over het verschil tussen een genie en een apostel. «II-30»
- 59 Ziekte tot de dood. Een Christelijk psychologische uiteenzetting ter stichting en opwekking, door *Anti-Climacus*. Uitg. S. Kierkegaard. viii + 136 p., 30 juli. «II-31-1,31-2,47»
- 60 Papirer X 2 A: 7 september 1849 - 18 april 1850.
- 61 Drie toespraken bij het Avondmaal op vrijdag. 42 p., 13 november. «II-32»
- I De hogepriester. Hebr. 4:15.
- II De tollenaar. Luc. 18:13. «II-35»
- III De zondares. Luc. 7:47.

1850

- 62 Papirer X 3 A: 18 april 1850 - 22 januari 1851.
- 63 Oefening in Christendom, van *Anti-Climacus*. Nr. I.II.III. Uitg. S. Kierkegaard. 237 p., 27 september. «II-33»
- 64 Een opbouwende toespraak. 20 p., 20 december.
De zondares. Luc. 7:37.

1851

- 65 Papirer X 4 A: 22 januari 1850 - 30 augustus 1852.
- 66 Afwijzing na een opmerking van Dr. Rudelbach over mij. *Fædrelandet*, 31 januari.
- 67 Over mijn werkzaamheid als schrijver. 20 p., 7 augustus. «II-48»
- 68 Bijlage (bij 67) met voorwoord. "De Enkeling". Twee "notities" betreffende mijn werkzaamheid als schrijver. «II-34-1,34-2 (I)»
- 69 Twee toespraken bij het Avondmaal op vrijdag. "Aan een Ongenoemde, wier naam eenmaal genoemd zal worden, wordt met dit kleine geschrift mijn gehele oeuvre gewijd, zoals het reeds vanaf het begin was". 27 p., 7 augustus.
- I De zondares. Luc. 7:47. «II-35,36,45»
- II De liefde bedekt tal van zonden. 1 Petr. 4:8.
- 70 Tot zelfonderzoek, mijn tijdgenoten aanbevolen. 175 p., 10 september. «II-37,38,39»
- I Wat er vereist wordt om zich met succes te kunnen bekijken in de spiegel van het woord. Jac. 1:22-27. «II-45»
- II Christus is de weg (Hemelvaart). Hand. 1:1-12.
- III Het is de Geest die levend maakt (Pinksteren) Hand. 2:1-12. «II-35»
- 71 Oordeel zelf! Tot zelfonderzoek aanbevolen aan mijn tijdgenoten. Tweede reeks 1851-1852. (1876 postuum uitgegeven door Peter Christian Kierkegaard). «II-40»
- I Wordt daarom nuchter. 1 Petr. 4:7.
- II Christus als voorbeeld, of: Niemand kan twee heren dienen. Matt. 6:24-34. «II-35»

1852-1853

- 72 Papirer X 5 A: 30 augustus 1852 - 2 november 1853.
- 73 Papirer X 6 B & C: 1849 - 1853.

1854-1855

- 74 Papirer XI 1: 1 maart - oktober 1854.
- 75 Papirer XI 2: oktober 1854 - 25 september 1855.
- 76 Papirer XI 3 B: 1854 - 1855.

Artikelen in *Fædrelandet* (Het Vaderland) «II-41»

- 77 Was bisschop Mynster een waarheidsgetuige? 18 december 1854.
- 78 Daarbij blijft het. 30 december 1854.
- 79 Een uitdaging aan mijn adres van pastor Paludan-Müller. 12 januari 1855.
- 80 De strijd met bisschop Martensen: dat, christelijk gezien, reeds op voorhand, de bestaande kerkelijke orde een oneerlijke zaak is. 29 januari.
- 81 Twee nieuwe waarheidsgetuigen. (Feuilleton) 29 januari.
- 82 Bij bisschop Mynsters dood. 20 maart.
- 83 Is dat christelijke godsverering of houden wij God voor de gek. (een gewetensvraag, om mijn eigen geweten te ontlasten). 21 maart.

- 84 Wat er gedaan moet worden dat gebeurt nu, zo niet door mij dan door een ander.
22 maart.
- 85 De religieuze toestand. 26 maart.
- 86 Eén stelling,- slechts een enkele. 28 maart. «II-45»
- 87 "Zout", want - "christenheid" is verraad aan het christendom en "een christelijke wereld" afval van het christendom. 30 maart.
- 88 Wat ik wil? 31 maart.
- 89 Naar aanleiding van een anoniem voorstel aan mij in no. 79 van dit blad. 7 april.
- 90 Is het niet beter nu maar "op te houden met het brandalarm"? 11 april.
- 91 Christendom met koninklijke aanstelling of christendom zonder koninklijke aanstelling. (Feuilleton) 11 april.
- 92 Wat een verschrikkelijke straf! 27 april.
- 93 Een resultaat. 10 mei.
- 94 Een monoloog. (Feuilleton) 10 mei.
- 95 Over een zielige gewichtigheid aangaande mij en de opvatting over christendom die ik voorsta. 15 mei.
- 96 Bij de nieuwe uitgave van "Oefening in Christendom". [Nu onder eigen naam uitgegeven]. 16 mei.
- 97 Vlugschrift, uitgegeven bij C. A. Reitzels Bo og Arvinger, Kopenhagen.
"Dit moet gezegd worden: het zij dus gezegd", door S. Kierkegaard, Kopenhagen.
Matt. 25:4. 24 mei. (vlugschrift) «II-45»
- 98 Het zwijgen van bisschop Martensen is 1) christelijk gezien onverantwoord, 2) belachelijk, 3) op een domme manier verstandig, 4) in meer dan één opzicht verachtelijk. 26 mei.

Øieblikket, uitgegeven bij C. A. Reitzels Bo og Arvinger, Kopenhagen.

- 99 Het Ogenblik No.1. 24 mei. «II-41»
1. Stemming.
 2. Bij "Dit moet gezegd worden", of: hoe het beslissende moet worden doorgeduwd.
 3. Kan de staat, - de christelijke staat (!) -, het verantwoorden om, zo mogelijk, het christendom onmogelijk te maken? «II-43»
 4. "Neem een braakmiddel".
- Bijlage: Het ogenblik.
- 100 Het Ogenblik No.2. 4 juni. «II-41»
1. Aan "mijn lezer".
 2. Dat de opgave in twee richtingen gaat.
 3. Het comfortabele en de zorg om een eeuwige zaligheid. «II-46»
 4. Het menselijke beschermt (protegeert) het goddelijke.
 5. Lofrede op het menselijk geslacht of het bewijs dat het Nieuwe Testament niet meer dan de waarheid is. «II-46»
 6. Wij zijn allen christenen. «II-46»
 7. Een moeilijkheid met het Nieuwe Testament. «II-46»
 8. Als wij werkelijk christenen zijn, wat is God dan wel? «II-46»
 9. Als wij werkelijk christenen zijn, als het - christelijk gezien - in orde is met de "christenheid" en "een christelijke wereld", dan is *eo ipso* het Nieuwe

- Testament geen wegwijzer meer voor de christenen en kan dit ook niet meer zijn. «II-46»
10. Wat een geluk dat we niet allemaal dominee zijn. «II-46»
- 101 *"Hoe Christus oordeelt over het officiële christendom"*, door S. Kierkegaard, uitgegeven bij C. A. Reitzels Bo og Arvinger, Kopenhagen. Matt. 23:29-30 en Luc. 11:47-48. 16 juni. «II-38,44,48,51»
- 102 Het Ogenblik No.3. 27 juni. «II-41»
1. Staat - christendom
 2. Is het christelijk gezien te verantwoorden dat de staat een deel van de studerende jeugd verleidt?
 3. Kan de staat het verantwoorden dat hij een eed afneemt die niet alleen niet gehouden wordt, maar die bovendien een tegenspraak in zichzelf betekent als men die eed houdt.
 4. Kan de staat het, christelijk gezien, verdedigen dat hij het volk misleidt, of het inzicht van het volk in wat christendom is?
 5. Laat de staat de proef op de som eens nemen, zodat onmiddellijk duidelijk wordt dat de rekening niet klopt.
 6. Als de staat het christendom in waarheid wil dienen, laat men dan die 1000 kostwinningen afschaffen.
- 103 Het Ogenblik No.4. 7 juli. «II-41»
1. Het oordeel van de dokter.
 2. Hier ligt het ergerniswekkende.
 3. De waarheid en de boterham. «II-45»
 4. Ware christenen: vele christenen.
 5. In de "christenheid" zijn allen christenen, maar als allen christenen zijn, bestaat er geen christendom van het Nieuwe Testament meer, ja, wordt dat zelfs onmogelijk.
 6. De moeilijkheid van mijn opgave.
 7. Het officiële - het persoonlijke.
- 104 Het Ogenblik No.5. Juli. «II-41»
1. Wij zijn allen christenen, - zonder er maar enig idee van te hebben wat christendom is.
 2. Een genie - een christen.
 3. Het christendom van de geestelijke mens; het christendom van ons, mensen.
 4. Het christendom van het Nieuwe Testament; het christendom van de "christenheid".
 5. Als allen christenen zijn, bestaat er precies daardoor geen christendom meer.
 6. Een opstand in trots, een opstand in huichelarij, of: over de afval van het christendom.
 7. De eed of het officiële, - en het persoonlijke.
 8. De nieuwste mode in religieuze zekerheden (garanties).
 9. "Wacht u voor degenen die graag in lange gewaden rondlopen" Marc. 12:38; Luc. 20:46. (15 juni).
- 105 Het Ogenblik No.6. 23 augustus. «II-41»
1. Kort en bondig. «II-45»
 2. De maatstaf, - en daarmee nogmaals over de eigenlijke moeilijkheid waartegen ik moet vechten.

3. Vrees het meest dat je op een dwaalspoor raakt.
 4. Dat wij, de "christenheid" ons allerm minst de beloften van Christus kunnen toeëigenen; want wij, de "christenheid", bevinden ons niet daar waar Christus en het Nieuwe Testament eisen dat men moet staan om christen te kunnen zijn.
 5. Wat zegt de brandweer-commandant?
 6. Kleine bemerkingen.
- 106 Het Ogenblik No.7. 30 augustus. «II-41»
1. Waarom houdt "de mens" vooral van "de dichter" en waarom is, goddelijk gezien, "de dichter" juist de allergevaarlijkste?
 2. Mensenvisserij.
 3. Wat men zoal een christen noemt. «II-43»
 4. "Eerst het Rijk Gods", een kleine "novelle". «II-43»
 5. Dat de "christenheid" van geslacht op geslacht een samenleving van niet-christenen is; en de formule waaronder zich dat afspeelt.
 6. De belijdenis en de huwelijksluiting: een christelijke komedie en nog erger.
 7. Dat de, vooral in het protestantisme, zo veelgeprezen christelijke opvoeding van de kinderen in een christelijk familieleven, christelijk gezien op leugen, louter leugen gebaseerd is.
 8. De waarheid over de betekenis van "de dominee" voor de samenleving.
 9. Over de belangstelling die mijn zaak wordt betoond.
- 107 "*Gods onveranderlijkheid; een redevoering*", een toespraak van S. Kierkegaard, Kopenhagen, ter nagedachtenis aan mijn gestorven vader, Michael Pedersen Kierkegaard, bij leven kousenverkoper hier in de stad, gezegend zij zijn naam. Jac. 1:17-21. 3 september (Preek in de Citadelkerk 18 mei 1851). «II-32,34-1,35»
- 108 Het Ogenblik No.8. 11 september. «II-41»
1. De gelijktijdigheid; wat je in gelijktijdigheid doet is het beslissende.
 2. Een mens leeft maar één keer. «II-42,44»
 3. Een eeuwigheid lang berouw.
 4. Wat men zich eeuwig herinneren kan.
 5. Twee beelden uit het leven.
 6. De goddelijke gerechtigheid.
 7. Beef, - want in een bepaald opzicht kan men God oneindig gemakkelijk bedriegen. «II-42»
- 109 Het Ogenblik No.9. 24 september. «II-41»
1. Zo staat dus de zaak.
 2. Als de idealen niet verkondigd worden, wordt het christendom tot in de grond vervalst. «II-45»
 3. Een dosis weemoed.
 4. Verkoop geleuter, - en je zult zien dat alle moeilijkheden verdwijnen! «II-43»
 5. Dat de dominees menseneters zijn en wel op de afschuwelijkste manier.
 6. De dominee bewijst niet alleen de waarheid van het christendom; hij weerlegt haar op hetzelfde ogenblik ook.

- 110 No.10. Postuum gepubliceerd in Efterladte Papirer VIII, 1881; Samlede Værker XIV¹, 343-364 (S.V. 19⁴, 309-330). (persklaar aangetroffen bij zijn dood). «II-41»
1. Een rad voor de ogen. (25 augustus '55)
 2. "Hoe zoudt gij ook kunnen geloven, als gij van elkaar eer tracht te verwerven". Joh. 5:44. (15 juli '55)
 3. Wat de echo antwoordt. (9 juli)
 4. De misdaad van de "christenheid" lijkt op iemand die zich, tegen alle rechten in van een erfenis meester wil maken. (24 augustus)
 5. Wanneer is "het ogenblik" gekomen? (29 mei '55) «II-43»
 6. Mijn opgave. (1 september '55) «II-43,45»
 7. Kleine bemerkingsen. (2 augustus '55)
 - (1) De godsverering van de dominees
 - (2) De dominee - de toneelspeler
 - (3) De dominee als excuus
 - (4) Heidendom - het christendom van de 'christenheid'
 - (5) Ontstellende proporties
 - (6) Hartelijkheid - harteloosheid
 - (7) Geraffineerde laaghartigheid
 - (8) 'Het is terwille van mijn opvolger'
 - (9) Conventsbeer
 - (10) De hogere wijsheid in het feit dat er altijd een voorganger en een opvolger is.
- 111 Dagboeken (1869 eerste uitgave). «II-47,48,50-59a,70,71,74,76; zie voor een collatie van de verschillende vertaalde fragmenten in de Appendix»
- 112 Nagelaten documenten.